1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 69.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 27 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN van de provincie *DRENTHE* maken bekend, dat de besmettelijke longziekte weder is uitgebroken onder de runderen van de veehouders *Derk Cornelis Derks* en *Pieter Luchies* te Nijeveen. En zal deze worden opgenomen in de Provinciale Drentsche en Asser Courant, tot narigt van de belanghebbenden, en ten einde ieder zich voor schade zoude kunnen hoeden.

ASSEN, 23 Augustus 1853.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

In het vorig nummer is van ons inlichting gevraagd ten aanzien van de vraag, of de leden van den Gemeente-raad, die onlangs herkozen zijn, ook weder alle stukken moeten overleggen die van geheel nieuw gekozene leden worden gevorderd, en of zij ook op nieuw dienen beëedigd te worden.

Naar ons inzien moet deze vraag bevestigend beantwoord worden.

De leden van den Raad worden slechts voor zes jaren benoemd: na afloop van dezen tijd, is hunne commissie geëindigd; wordt hun eene nieuwe commissie opgedragen, dan vangt deze eerst aan, na afloop der eerste; zij zetten hunne commissie niet voort, maar zij krijgen eene nieuwe; zij staan in dit opzigt met voor het eerst gekozene leden gelijk.

Met den 1en dingsdag in September heeft de gewone aftreding plaats; de aftredenden houden dan niet alleen in naam maar ook in der daad op raadsleden te zijn, totdat de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden en zij op nieuw toegelaten zijn. Hier kan naar waarheid aan geene continuatie zonder afbreking gedacht worden. Ook kan hieraan niet te gemoet worden gekomen, door reeds voor den tijd der aftreding de geloofsbrieven der herkozenen te onderzoeken, daar er dan nog geene vacaturen bestaan. Dit zou, op zijn minst genomen, onregelmatig zijn.

Wij gelooven dan ook, dat de Minister van Binn. Zaken zeer teregt heeft beslist, dat Wethouders, die als Raadsleden aftreden, ook op nieuw als Wethouders gekozen moeten worden, niettegenstaande hunne tijd van aftreding als Wethouders nog niet gekomen is.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Oostersche kwestie wordt overal als geëindigd beschouwd, behalve te Parijs. Dáár zijn er, die er zich, als 't ware krampachtig aan vast houden, die zich haar, met wie ze zoo lang speelden en dweepten, niet dan door onloochenbare *feiten* laten ontrukken. Nu zeggen zij weder, dat de Engelsche gezant, te Constantinopel in het verzoenings-voorstel iets vond, dat opheldering vereischte en dat daarover nog heen en weer geschreven moet worden. Lord Redcliffe zou dus beter hebben gezien dan von Brück en Drouin de Lhuijs! 't Is mogelijk maar toch zeer onwaarschijnlijk. Wenschelijk is het echter, dat de Oostersche kwestie nu maar ruste. Zij heeft beweging en valsch alarm genoeg gemaakt, en menigeen geld gekost. Ééne groote en goede waarheid bragt zij echter aan het licht, namelijk deze: „Europa wil geen oorlog. De pen treedt nog op voor het zwaard — de inkt voor het bloed. De Mogendheden begrijpen, dat *krijgvoeren* nog niet is *overwinnen*, en dat *overwinnen* nog niet altijd *zegen* brengt. Zij weten, dat de triomf der wapenen zoo ligt wanklank wordt bij den noodkreet, door handel en nijverheid, landbouw en scheepvaart aangeheven; — dat één jaar van oorlog verwoest wat vijfentwintig jaren vrede schiepen, en voor de vijfentwintig jaren, die volgen, nog droevige naweeën baart. — Engeland zag zijn Parlement uiteen gaan. Op eene hem gedane vraag antwoordde Lord Palmerston, dat hij vertrouwde op eene spoedige ontruiming der Donau-vorstendommen, omdat hij geloofde aan de *regtschapenheid* van den Czaar. Men ziet echter uit dit antwoord, dat die ontruiming niet letterlijk *bedongen* is in het verzoeningsvoorstel, en daaromtrent maken zich de angstvallige beurs-gangers nog al ongerust. Zij vreezen, dat Rusland met langzamen spoed zal handelen in de hoop, dat Turkije, 't welk altijd, in de oogen van den een of anderen, zondigt, 't zij door iets te *doen* of iets te *laten*, een geschikt voorwendsel geve, om het leger-commando „achterwaarts!" nog niet te doen hooren, en om de kwartieren, zij het ook als vrienden, in de vorstendommen te betrekken, ten einde in 't voorjaar te doen wat tijd en omstandigheid vereischen.

De Keizer der Franschen bezocht met zijne Gemalin de stad Dieppe en werd daar zeer wel ontvangen. De stedelijke regering schonk den Keizer het stadhuis en het daarachter gelegen zeestrand. Veel indruk maakte het arrest van het Hof van Rouaan, ten aanzien der correspondenten van vreemde dagbladen en wel bepaaldelijk nopens de vraag, of de policie-prefect eigener autoriteit brieven *van anderen*, aan de post vertrouwd, mag openen? — Het Hof antwoordde hierop *ja.* **Zoo als men weet, was het Hof van Cassatie van een ander gevoelen, en zal daar ook wel bij blijven, als er de zaak** ten tweede male ter tafel komt en dan voor goed wordt beslist. Overigens blijft Frankrijk zeer rustig en schijnt de bevolking, die ziek was *geparlementeerd*, zeer te vreden met de alleenheerschappij des Keizers. Deze gaat voort, om op *zijne* wijze, de roeping te vervullen, die hij zich meent opgelegd: Frankrijk zedelijk gelukkiger en materiëel bloeijender te maken, door veel te laten doen en weinig te laten praten. Hij wil met Keizerlijke magt socialistische principes in practijk brengen. Hij wil veel doen *voor* het volk, maar voooral *zonder* het volk. Die Frankrijk's toestand nu beschouwt, roept onwillekeurig uit: „O, onbestendigheid van ondermaansche zaken! waar, en wat zijn thans Lamartine, Changarnier, de Lamoricière, Guizot, Thiers? Op het oorlogs-veld en op de parlementaire tribune „gold elk van hen een heir!" en nu? „Men hoort hunne namen schier niet meer!"

In Frankrijk ziet men in het gevangeniswezen van het cellulaire stelsel af. De scheiding van verschillende klassen van misdadigers blijft echter in stand. Dit is nog al een opmerkelijk besluit, en men is nieuwsgierig, om te weten, *waarom* genoemd stelsel verlaten is.

De Keizer van Oostenrijk, geboren 18 Augustus 1830, is op 't alleronverwachts verloofd met Prinses *Elisabeth Amélie Eugénie*, dochter van Hertog Maximiliaan Joseph. Zij is geboren 25 December 1837. Het huwelijk zal eerst plaats hebben in 't volgende jaar. Dan is de Keizer 24 en de Prinses 17 jaar. Er is ook niets, dat zich tegen dat uitstel verzet, zoo min uit een verstandelijk als ligchamelijk oogpunt. De Oostenrijkers schijnen zeer ingenomen te zijn met 's Keizers keuze, trouwens de dagbladen geven dit te kennen. Men weet echter, dat aldaar voor elke redactie-kamer een engel staat met vlammend zwaard! Ook in Pruissen maakte deze liefdes-historie levendigen indruk. Waarom? — Het huis Hohenzollern had toch geene bruid voor Frans Jozef I!

In Sardinië is een redacteur, die den Keizer van Frankrijk beschimpte, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden. 't Schijnt vooral de toeleg des Keizers, om de vrijheid der pers te fnuiken en hij reikt tot dat doel, zoo ver zijn arm vermag, maar daarom was het, voor eenigen tijd, ook wel degelijk te verwonderen, dat hij aan de Parijsche *Charivari* toeliet, om den Keizer van Rusland, de Russische diplomatie, enz. enz. te bespotten. Turksche onmagt en Russische overmoed, groote woorden en de knoet, maakten den inhoud uit dier artikelen en, 't is waar, als zoodanig werd Rusland's tergende magt erkend, die zei: „ik wil het en ik doe het, en keere het, wie kan!" maar in een land, welks Keizer den minsten hoon, hem in den vreemde door een dagblad aangedaan, zoekt te wreken, moest ook geen eigen blad een Buitenlandschen Vorst tot een voorwerp zijner spotternij mogen verkiezen.

De kerkelijke kwestiën blijven in Duitschland de algemeene aandacht in hooge mate boeijen, en vooral is de circulaire van den Bisschop van Freiburg, aan de Regering van Baden gerigt, het onderwerp van ernstige overweging bij de Regering en van de gesprekken van den dag. In die circulaire zegt de Bisschop:

„De kerk vraagt vrijheid, als *regt* en niet als *gunst.*

„De pastoors benoem *ik.* 't Regt van den Vorst daartoe was *aanmatiging.*

„Bij het houden van examens voor het Seminarie, kan *ik* geen Regerings-Commissaris dulden.

„Bij de inrigting en regeling van Seminariën, duld *ik* geene beperking van Regeringswege.

„Ik zal, zoo noodig, *verbieden*, dat een student in de godgeleerdheid, 's lands hoogeschool bezoekt.

„De Staat behoort geen *toezigt* uit te oefenen op de schoolboeken, behoeft geen breves of bullen van den Paus, te lezen vóór zij worden afgekondigd.

„Elke tusschenkomst van den staat in de regeling en inrigting van kerkelijke zaken moet ik wraken.

„Inrigtingen van geestelijke vereenigingen en orden behoeven geene goedkeuring van de Regering; om aan leeken kerkelijke straffen op te leggen, — straffen, die de Staat heeft te handhaven, is *voorafgaande toestemming* der Regering niet noodig.

„Al wat de Regering voorschrijft ten aanzien van de verkiezing van een aartsbisschop, van kanunnikken en domheeren — verwerp *ik.*

„De Regering verzekert aan de Domkerken een vast inkomen; dat is echter niet voldoende. De goederen, waarvan die inkomsten worden getrokken, moeten het *eigendom* der kerk en door haar *beheerd* worden.

„Geen *leidende invloed* van den Staat op het onderwijs!

„Onwaardige onderwijzers, niet gestraft door de Regering, zal *ik* in den ban doen, en aan de ouders eene Bisschoppelijke waarschuwing beteekenen.

Ziedaar uitspraken en bepalingen, door den Bisschop van Freiburg aan de Groot Hertogelijke Regering van Baden bekend gemaakt. De Regerende Familie aldaar belijdt de Protestantsche Godsdienst, alsmede $^{5}/_{12}$ der bevolking. De Catholijken maken $^{7}/_{12}$ uit, terwijl van de overige inwoners, wier geheel getal ruim 1,300,000 beloopt, 1400 mennonieten en 22,000 Joden zijn. De Bisschop spreekt inderdaad duidelijk en hoog genoeg. Hij is zeer openhartig en bewijst daardoor aan het Protestantsch Europa een gewigtige dienst.

In Keurhessen, waar de Bisschop van Fulda zoo vriendschappelijk in één bootje zat met den Minister von Hassenpflug, een zeer hevig anti-revolutionnair, is ook twist tusschen die beide personaadjes ontstaan, over de verhouding tusschen staat en kerk. Aan den anderen kant verzekert men, met zekere blijdschap, dat de Pruissische Gezant te Rome te Berlijn is aangekomen met de boodschap, dat de Paus mildere principes openbaart, ten aanzien der gemengde huwelijken. Dat verhaalt men met *blijdschap*!! Wonderlijk toch, dat in dezen tijd, nu ieder zich in elk opzigt voor mondig houdt en veel *durft*, de vermetele zoo groote rol kan spelen, en om figuurlijk te spreken, de van zijne beurs beroofde den dief nog vriendelijk bedankt, dat hij in 't leven mogt blijven!

Nog een politiek uitstapje over den Oceaan. Dáár slaan wij gade, en Europa mag er wel zeer naauwkeurig op letten — dat broeder Jonathan zich meer en meer met de Europesche staatkunde begint te bemoeijen en telkens lust gevoelt, om ook hier een loodje in de staatkundige weegschaal te leggen. Van zulk eene rigting gaf die Natie blijk, door hartstogtelijk partij te trekken voor den Amerikaanschen Kapitein, die Kossuth's gewezen adjudant te Smyrna uit de handen van de Oostenrijkers wilde rukken.

De President der Republiek bewaarde echter tot nu toe het stilzwijgen over het gedrag van den kapitein. Hij zal eerst eens willen zien, wat Oostenrijk daarover zegt en doet, en dan zich verklaren. De kapitein zal niet geoordeeld worden naar zijne *handelingen zelve*, maar naar den *loop* der *onderhandelingen* over die *handelingen.* Dat is altijd het lot van hen, die in moeijelijke oogenblikken een besluit durven nemen.

Verder openbaarde zich genoemde geest dezer dagen vooral, bij het vertrek van den heer Soulé, die New-York verliet als Amerikaansch gezant te Madrid. *Vijfduizend* democraten maakten dat vertrek plegtig, en de gehouden toespraken verrieden vrij duidelijk, wat in Amerika al zoo broeit. 't Zal te bezien staan, of Spanje geene zwarigheid maakt, om een gezant te ontvangen, die vooraf in 't publiek niet alleen over zijne zending sprak, maar er zóó onverholen, schier vijandelijk tegenover Spanje, over sprak.

Men weet echter, dat broeder Jonathan, dien 't goed gaat, wel eens buitensporig is in zijne taal. 't Zijn ook sterke beenen, die de weelde kunnen dragen. Om echter van woorden tot daden over te gaan, bezint hij zich wel ter dege, eer hij begint, en dat is gelukkig. Een roekeloos Amerika toch zou Europa leelijke partijen kunnen spelen!

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

EERSTE KAMER.

In de zitting van 23 dezer heeft de kamer, die sedert 20 Junij j.l. tot nadere bijeenroeping was uiteengegaan, hare werkzaamheden hervat.

De heeren mr. J. S. Lotsy, door de prov. staten van Zuid-Holland en F. van der Oudermeulen, door de staten van Noord-Holland tot leden der kamer benoemd, zijn door de verga-

DE VERTELLER ENZ.

De Chinesche feesten.

(*Vervolg en slot No.* 68).

Tien dagen na nieuwjaar viert men het feest der huisgoden of Lares. Iedereen heeft een huisgod, dien hij eene bepaalde plaats geeft, met zeer veel zorg behandelt, en regelmatig wierook als een offer brandt. Zij zijn de bewakers van het huis, de helpers der dienstboden, de vriendelijke gezellen, die aan zoo menigeen eene dienst bewijzen, zonder zelfs eenige erkentelijkheid daarvoor te eischen. Dan zijn er ook nog vriendelijke Feën, Elfen, enz., die met hen in bondgenootschap staan, om alles in orde te houden.

Vijftien dagen daarna heeft men het lantaarnfeest. Daar dit altijd op volle maan invalt, verkeert de Chinees in het dwaze denkbeeld, dat hij haar door het licht en de glans zijner verlichting overtreffen moet; en daardoor worden er ongehoorde sommen besteed, om de straten te verlichten; ook in de lantaarnen zoekt men zooveel mogelijk kunst en verscheidenheid aan te brengen, enkele plaatst men zeer hoog in boomen of op stokken, zoodat men ze mijlen ver zien kan. Bij deze gelegenheid bekommert men zich om de afgoden niet, maar rigt zijn oog alleen naar de maan, en bewondert den glans van dit hemelligchaam. Bij zulk eene gelegenheid geeft het dichterlijk talent zich lucht, en het lantaarnfeest is een vruchtbare tijd voor geleerde en vaardige rijmelaars, die met een grooten omhaal van woorden over de hemelsche ligchamen spreken, en zooveel fraais weten te verhalen, dat een Homerus er verre bij ten achter blijft.

Vier dagen later is er een feest ter gedachtenis van eenen geneesheer, waaraan uitsluitend de geneeskundige stand deel neemt. In China namelijk is het gebruik, om de grondregels der heiligverklaring niet met de strengste naauwkeurigheid in acht te nemen, waarvan het gevolg is, dat er een tamelijk groot aantal beschermheiligen op die wijze in het leven zijn geroepen. Iedere stand, ieder beroep heeft zijn eigen beschermheilige, en op zijnen verondersteldеn geboortedag, houdt men groote optogten en belangrijke feestelijkheden, om den gevierden heilige regt goed te verheerlijken. De volksmenigte neemt hieraan echter geen deel, maar lacht om al dien onzin; intusschen is ieder op zijne beurt dwaas genoeg, om in de feesten mede te doen, zoodra maar de beurt aan zijn eigen beschermheilige gekomen is.

Twee dagen later. De geringe lieden stellen beeldjes van kleine kinderen als beschermers hunner huizen, ten toon en deze zullen dan, zoo zij meenen, alles in orde houden. Ook heeft men voor de deuren soms afbeeldingen van geharnaste generaals, die met een forsch gelaat de wacht houden, om alle onheil van het huis te weren. Het denkbeeld komt daarop neder, dat de wereld vol duivelen is. Deze zijn de afgezonderde geesten der boozen, die alleen op onheil uit zijn. Men kan zich nergens heenwenden of, men ontmoet een boozen geest; en daarom is het noodig, om niet alleen de huizen voor hen te beveiligen, maar ook gebeden op te zeggen, en eenen talisman te dragen, ja zich van geestenbanders of duivelbezweerders te bedienen, om dat gespuis te verjagen. Intusschen gelukt dit niet altijd, alhoewel de Rationalisten zich beroemen regt goede duivelbezweerders te zijn; want dit ontuig bezoekt alle woningen naar goedvinden, draagt de schuld van vele zoo niet alle ziekten, en geen Chinees denkt er aan, om de oorzaak hiervan liever in zijne groote morsigheid te zoeken.

Twaalf dagen later is het de geboortedag der geluksgoden. Dit is een groot vreugdefeest, waarop men veelal tooneelvertooningen houdt en vuurwerk afsteekt. Ieder doet dan zijn best, om met zijne Goden klaar te komen, en zich tegen het kwaad te vrijwaren, want hun invloed is krachtig en rijk aan gevolgen; alleen geluk en niets dan geluk is het, wat zij aanbrengen.

Den volgenden dag vereenigen zich alle geleerden, om eene bedevaart te doen naar de tempels van Kungfutsze, en aan Wäntschangküm, wiens geboortedag men als den God der geleerdheid viert, zijne hulde te brengen. Deze is een zeer magtige God, vol wijsheid en gave van uitvinding, die zoo menigen armen stumper bijgestaan heeft, en gansch natuurlijk, dat het geheele geleerde publiek zich aan hem vasthoudt. Het is wel waar, dat de geleerden van China ontkennen, dat zij de afgodendienst huldigen en, dikwerf met groote verachting van de Budhisten spreken: maar nu en dan geven zij toch een weinig toe, en ofschoon zij erkennen, dat het volkomen eene dwaasheid is en dit openlijk betuigen, zoo zijn zij niettemin slaven der beeldendienst, want de Zoon van God heeft hen niet vrij gemaakt.

Wij gaan nog eene menigte kleine feesten voorbij, maar vermelden er nog een, dat den 17den Maart (van dit jaar, 1851) plaats heeft, namelijk de geboortedag van Lankün, den stichter der Rationalisten of Tauisten. Dezen dag vieren zij in al hunne tempels met zeer veel luidruchtigheid.

Wat den stichter zelven betreft, zoo zijn velen van meening, dat hij nog op de aarde ronddoolt, dat hij zelfs het *geheim* der aardsche onsterfelijkheid bezit, en dat degene, *die zoo ge-*

dering als leden toegelaten en hebben onmiddellijk zitting genomen.

Van de tweede kamer zijn ontvangen 66 ontwerpen van wet, welke in den laatsten tijd door die kamer achtervolgens zijn aangenomen. — Al die ontwerpen zijn ter overweging aan de afdeelingen verzonden.

TWEEDE KAMER.

In onze buitengewone Courant van dond. 25 dezer hebben wij de beraadslagingen in de zittingen van den 22sten en 23sten medegedeeld.

Zitting van 24 Aug.

Bij het vervolg der beraadslaging over art. 5 der wet, betreffende de kerkgenootschappen, heeft de heer Strens de bezwaren ontwikkeld, welke bij hem tegen de daarbij voorgestelde bepalingen bestaan. Naar zijn oordeel belemmert het art. de godsdienst-vrijheid, vermits die vrijheid behoort te zijn volkomen, en bij het onderwerpelijke art. de vestiging van de zetels der bisdommen aan de willekeur der Regering wordt overgelaten; — eene bevoegdheid, waarvan door volgende besturen indedaad ten nadeele van het r. k. kerkgenootschap, misbruik zoude kunnen worden gemaakt; indien, b. v. voor den bisschop van Haarlem, de Pekel-A, of voor dien van 's Hertogenbosch, West-Dongeradeel, ter residentie werden aangewezen.

De minister van justitie heeft daarop het woord gevoerd en gezegd, dat, zoo de voorgedragene wet tot stand kwam, de Regering voornemens is om met de kerkvoogden in overleg te treden, overeenkomstig de bepalingen van deze wet; — dat het daarbij niet noodig zal zijn dezelve te erkennen; — dat, volgens die wet, de kerkgenootschappen het regt zullen hebben om zoodanige titulaturen te verleenen, als hun zal goeddunken, maar dat de titularissen bij de Regering niet anders bekend zullen wezen, dan onder hunne geslachts-namen; — dat de Regering daarbij niet treedt op kerkelijk gebied.

Op de vraag wat door *vestigings-plaats* moet worden verstaan, antwoordt Z. E. dat daardoor geenszins wordt verstaan de woonplaats, want hij betwist aan niemand het regt, om te wonen waar hij wil. Maar hij verstaat er door de vestigings-plaats als bisschop, den bisschoppelijken zetel. En zoo het nu eene waarheid is, dat een ieder kan wonen waar hij verkiest, zoo is het nog geene waarheid, dat een ieder op de plaats waar hij woont, kan doen wat hem wel behaagt; — dat dit beginsel sedert lang is aangenomen, met betrekking tot de vestiging van fabrieken, — en dat der Regering alzoo het vermogen moet worden toegekend, om de vestiging van een zetel des kerkvoogds in eene gemeente te kunnen verhinderen, indien zulks in de daad aanleiding zoude kunnen geven tot belangrijke ongelegenheid; — dat daarbij wel geene sprake zal zijn om een bisschop in de gemeente Pekel-A te willen vestigen, en dat hij gemagtigd is, te verklaren, dat de Regering geen bezwaar heeft tegen de residentie der bisschoppen in de plaatsen, in welke zij zich thans bevinden, maar dat, indien zij zich elders zouden willen vestigen er voorzeker een nader overleg zoude gevorderd worden; — dat immers indien werkelijk te Utrecht — zoo als aangekondigd is — de bisschoppelijke zetel mogt worden hersteld, dan niet alleen gekwetst zou worden het gevoel van de inwoners dier stad, — hij houdt hen nog niet voor zoo onverdraagzaam — maar het nationaal gevoel van het groote deel der bevolking; — dat men zich aan de thans bestaanne vestigingsplaatsen te meer kan houden, vermits door Rome aan de door hetzelve benoemde kerkvoogden deze plaatsen ter hunner vestiging zijn aangewezen; — dat hetgeen den een sticht, den ander kan ergeren; dat geheel de bevolking niet kan geacht worden te behooren tot den eigenlijk beschaafden stand, en dat, indien er in de daad rustverstooringen te duchten zouden zijn, de regering vooraf daartegen behoort te waken, en het Bewind de maatschappij moet nemen en besturen, zoo als die is.

Z. E. heeft verder verklaard, dat de voorgestelde verordening is regtvaardig; — dat daarbij geene verkregene regten worden verkort, en dat ook het r. k. kerkgenootschap in den toestand, in welken het zich thans bevindt, niet zal worden belemmerd.

De minister heeft het Bewind krachtig verdedigd tegen het verwijt, alsof het zich zoude hebben schuldig gemaakt aan kwade trouw. Hij heeft bepaaldelijk verklaard, dat nimmer met het hof van Rome eene overeenkomst voor de vestiging der residentien is gesloten, en zijne verwondering niet ontveinsd over de bewering van een der voormalige ministers, dat in de daad eene zoodanige overeenkomst zoude hebben bestaan.

Na nog eenige woordenwisseling, waaraan de heeren Elout, de Kempenaer, Groen, v. Reede, v. Nispen, v. Akerlaken, Thorbecke en de ministers van buitenl. zaken en justitie deel namen, is art. 5 onveranderd met 40 tegen 28 stemmen aangenomen.

Het aangenomen art. 5 luidt aldus:

„Synodale vergaderingen en hoofden, die kerkgenootschappen vertegenwoordigen of besturen, behoeven Onze goedkeuring op de plaats van vestiging.

„Voor zooveel deze goedkeuring bij de afkondiging dezer wet nog niet is verleend, wordt, na met hen gehouden overleg, door Ons, den Raad van State gehoord, over de geschiktheid der aangewezene vestigingsplaats uitspraak gedaan.

„Alleen in het belang der openbare orde en rust en bij een met redenen omkleed en openbaar gemaakt besluit kan eene aangewezen vestigingsplaats als zoodanig door Ons ongeschikt worden verklaard."

Na eene korte schorsing wordt de zitting weder aangevangen; de wets-voordragt nopens het planten en bouwen in den omtrek van vestingen, wordt, uit gebrek aan tijd tot behandeling in deze zitting, ingetrokken.

Over art. 6 worden de beraadslagingen geopend; er blijkt uit de verklaringen der ministers, dat in dit art. niet is begrepen het kloostergewaad, en dat het aan den garnizoens-kommandant is overgelaten in eene begeleiding der processiën, waar die bij de wet zijn veroorloofd, tot handhaving van orde en rust, toe te stemmen.

Art. 6 luidende: „de bedienaren der openbare godsdienst dragen het gewaad voor kerkelijke plegtigheden of bij de uitoefening van de openbare godsdienst in hun kerkgenootschap gebruikelijk, niet dan binnen gebouwen en besloten plaatsen, of dààr waar de openbare godsdienstoefening, naar het 2 lid van art. 167 der Grondwet, is toegelaten;" wordt hierop aangenomen met 41 tegen 27 stemmen.

Art. 7 luidt: „Elke oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, binnen den afstand van twee honderd ellen van eene bestaande kerk, vereischt in het belang der openbare orde een onderzoek omtrent de plaats van vestiging.

„Vóór dat de oprigting, of inrigting wordt toegelaten wordt daaromtrent door het gemeentebestuur beslist. Deze beslissing is vatbaar voor een beroep op Gedeputeerde Staten, en bij bezwaar ook tegen de beslissing van deze, wordt hunne uitspraak aan Onze eindbeslissing onderworpen. Het besluit door Ons te nemen, na den Raad van State te hebben gehoord, wordt met redenen omkleed en openbaar gemaakt.

„Wanneer de oprigting of inrigting zonder verlof heeft plaats gehad, wordt het gebouw gesloten."

Dit artikel wordt bijna zonder beraadslaging met 44 tegen 24 stemmen goedgekeurd.

Op art. 8 zijn drie amendementen; na eenige woordenwisseling wordt, met instemming van het ministerie, de redactie van den heer v. Heiden Reinestein met 47 tegen 21 stemmen aangenomen, die redactie luidt:

„Het klokkengelui tot viering van kerkelijke plegtigheden of om de ingezetenen tot de godsdienstoefening op te roepen, kan in gemeenten, waar kerken van meer dan één kerkgenootschap zijn, in het belang der openbare orde en rust, door Onzen Commissaris in de provincie worden verboden.

„Klokkengelui tot andere einden heeft geen plaats dan met vergunning der plaatselijke politie."

Zitting van den 25 Aug.

In deze zitting is de geheele wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, met 41 tegen 27 stemmen aangenomen.

's Gravenhage, 23 **Aug.** De Fransche dagbladen deelen brieven uit Rome mede van den 13den dezer, waarin gemeld wordt dat de heer Lightenvelt zich nog te Rome bevindt, doch weldra over Parijs naar 's Gravenhage zal terugkeeren. Hij moet zeer ingenomen zijn met de wijze, waarop hij door den Paus en den kardinaal Antonelli ontvangen is. Overigens is de reis des heeren Lightenvelt niet zonder vrucht geweest. De Paus, die reeds eene belangrijke concessie had verleend door het formulier van den kanonicken eed der bisschoppen te wijzigen, ten einde het Nederlandsche gouvernement gerust te stellen door de bijvoeging eener clausule, „die getrouwheid aan den Koning en zijne opvolgers op den troon" voorbehoudt, heeft twee andere concessiën van niet minder belang verleend. Vooreerst neemt de Paus aan, ten einde de nieuwe formulieren van den kanoniеken eed te consacreren, dat de eeden volgens de niet gewijzigde formulieren afgelegd, zullen beschouwd worden alsof die waren gedaan volgens het nieuwe formulier, en uitgelegd in den zin der bijvoeging in dat nieuwe formulier begrepen. Reeds had de pauselijke internuntius te 's Hage, mgr. Belgrado, eene gelijkluidende verklaring afgelegd in eene nota, den 30sten Julij aan den Minister van buitenlandsche zaken van den Koning der Nederlanden gerigt. Deze verklaring is thans bevestigd en versterkt door de souvereine en onverbreekbare beslissing van het hof van Rome. In de tweede plaats heeft de Paus besloten, dat de bisschoppen den burgerlijken eed van trouw aan den Koning en de wetten van het Koningrijk zullen kunnen afleggen.

Amsterdam, 23 Aug. Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats bij de Nederd. Hervormde gemeente alhier, veroorzaakt door het emeritaat van den wel-eerw. heer D. H. Wildschut, is heden door den algemeenen kerkeraad dier gemeente uitgebragt het volgende drietal: DDs. Blaauw, te Rotterdam; Vinke, te Leeuwarden; en Modderman, te Rotterdam. Daaruit is beroepen Ds. Josephus Franciscus Blaauw, predikant te Rotterdam.

— Volgens ontvangen berigt, werden l.l. Zaturdag te Londen weder niet minder dan 17 Nederl. bodems naar verschillende havens van Australië bevracht.

24 Aug. Gisteren zijn weder gronden in den drooggemaakten Haarlemmermeer-polder, te Halfweg Amsterdam en Haarlem, in openbare veiling verkocht. Hoewel deze gronden niet van zoo goede hoedanigheid werden geacht, als die welke voor acht dagen zijn verkocht, zijn daarvoor weder hooge prijzen besteed; namelijk voor 1273 bunders, 29 roeden ƒ 742,450.

— Dezer dagen heeft Z. M. de Koning eene verzameling van landbouwwerktuigen volgens dr. Newington, aan het kabinet van landbouwwerktuigen te Utrecht geschonken, bestaande in: een zaaiwerktuig voor trekdieren, voor zeven rijen; een dergelijk voor handgebruik, voor vijf rijen; een dito dito voor drie rijen; een hand aanaardploeg, voor drie rijen; eene paardeschoffel; een voetploeg; een groote mestspreider; een kleinere, voor handgebruik; een pootwerktuig met raderen, voor acht rijen; een dergelijk zonder raderen, voor idem.

— Bij het onweder van gisteren morgen sloeg de bliksem te Rijswijk in de kap van een molen; baande zich een weg tot in het woonvertrek van den molenaar, alwaar deze zich met vrouw, zes kinderen en een arbeider bevond; verbrijzelde de tafel waarom allen gezeten waren, met alle zich in die kamer bevindende meubelen; en sloeg den arbeider op de plaats dood. De overigen zijn er gelukkig met den schrik afgekomen, zelfs heeft de bliksem in den molen geen brand veroorzaakt.—Te Gorinchem viel gisteren morgen ten 8 ure een hevige stortregen, die slechts kort duurde. Vóór de regen een aanvang nam, was het zoo donker dat men niet in staat was gewoon schrift te lezen of zijne bezigheden voort te zetten. — Te Breda brak het onweder in een vreesselijken hagelbui los, vergezeld van sterken noorden wind. De te veld staande boekweit is ten eenemale vernield, .. zijn hagelsteenen ter dikte van een hoenderei en meer opgeraapt.— Ook te Bergen op Zoom was de hagelslag geweldig. Men vond stukken ijs ter grootte zelfs van een vuist, vele glazen en steenen dakpannen zijn stuk geslagen.

25 Aug. Gisteren heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal, naar wij vernemen, in komité-generaal besloten, om de notulen publiek te maken van het verhandelde in een vroeger komité over het bekende besluit dier Kamer, om na de sluiting dezer zitting geene parlementaire stukken meer aan de dagbladen af te staan. Ook de *stemming* zal te gelijker tijd worden medegedeeld. (*Grondwet*)

Rotterdam, 23 **Aug.** Gisteren namiddag werd op den Schiedamschen dijk alhier een kinderroof beproefd, doch verijdeld door de tijdige tusschenkomst van den vader der kleine, waarop de schaker onder eene massa menschen den aftogt blies.

Utrecht, 22 **Aug.** Naar men verneemt, heeft de generaal-majoor Duycker, belast met het kommando over de kamperende troepen, uitgevaardigd de navolgende *dagorder:*

KAMP BIJ ZEIST, 17 Augustus.

Met genoegen gezien hebbende, dat in de legerplaats eene cantine bestaat, alwaar geen sterke drank te bekomen is, doch waar andere gezonde ververschingen worden aangeboden tegen eenen prijs, geëvenredigd aan de middelen van den soldaat, zoo wordt deze inrigting, die ook ten volle de goedkeuring van den Minister van oorlog wegdraagt, bij deze ten sterkste den kamperenden troepen aanbevolen.

Niets vernedert den mensch, vooral den soldaat, zoo zeer als dronkenschap; zij bederft zijn ligchaam en ziel, maakt hem liederlijk, somtijds misdadig. Van deze waarheid overtuigd, verheug ik mij, dat er in de legerplaats eene gelegenheid bestaat tot verkwikking en uitspanning van den onderofficier en soldaat, zonder dat er sterke drank verkrijgbaar is; zullende het bezoeken van bedoelde inrigting den fatsoenlijken krijgsman aanduiden, en in mijne oogen eene aanbeveling zijn.

Ter meerdere bekendmaking dezer inrigting, zullen er per kompagnie 10 der nevensgaande tarieven in de tenten der onder-officieren en manschappen aan de staanders worden aangeplakt.

De heeren brigade-kommandanten worden uitgenoodigd, mij eene nominatieve opgave te doen geworden der heeren officieren en manschappen hunner respectieve brigades, welke lid zijn van het genootschap tot afschaffing van sterken drank.

De generaal-majoor van den staf,
op last van denzelven,
de majoor, chef van den staf:
(*Get.*) VON MOTZ.

Legerplaats bij Zeist, 22 Aug. Gisteren werd de eerste Zondag, in het kamp met veel plegtigheid gevierd; reeds 's morgens om half tien ure werden al de troepen verzameld en daarna naar de plaats geleid, bestemd tot het houden der godsdienstoefeningen voor Gereformeerden en Roomschen. De eerste werd gehouden in de nabijheid van den in de vlakte daargestelden en overdekten predikstoel. Drie zijden van een carré werden geformeerd; terwijl de vierde zijde werd aangevuld door de muzijk van het regiment grenadiers en jagers, welke het gezang uitmuntend begeleidde. In eene korte en zeer gepaste rede schetste de leeraar de pligten van den soldaat en christen, en met gemoedelijken ernst wekte hij allen op tot derzelver beoefening. Op eenigen afstand waren de Roomschen met divisien en gesloten kolommen zamengetrokken voor de daartoe ingerigte kapel, alwaar eene mis gehouden werd.

Rouveen, 18 Aug. Volgens getuigenis der bijenhouders, die met hunne stallen bijen, gedurende eenigen tijd van het zomer-saizoen, elders verblijf gehad hebben en thans zijn teruggekeerd, verwacht men dit jaar een zeer voordeelig honig-product.

Aangaande de aardappel-ziekte, die zich ook hier gelijk elders reeds vertoond heeft, alhoewel niet in ergen graad, kunnen wij mededeelen, dat ze het meest heerscht in akkers, welke sedert jaren bebouwd zijn geweest en dat in nieuw gecultiveerde gronden, de vrucht zoowel in kwaliteit als kwantiteit zeer voldoende zal worden.

Zwolle, 22 **Aug.** In de buurtschap Herxen, onder de gemeente Wijhe, werd voor eenige dagen eene in de weide loopende koe, naar men meende, ziek. De eigenaar dit beest naar den stal brengende, werd hetzelve hoe langs zoo meer wild en woedend, erger dan men het immer had gezien. De daarbij geroepen stads-veearts Schuring verklaarde, dat hier dolheid aanwezig was, en is men tot de afmaking dier koe overgegaan. Den huisgenooten gaf dit tooneel een zoodanigen angst, dat zij uit voorzorg al hunne honden, katten en kippen dadelijk hebben van kant gemaakt.

— De kerkeraden van de hervormde gemeenten te Zwolle en Zutphen hebben aan de Tweede Kamer adressen ingezonden ten gunste van het ontwerp van wet op de kerkgenootschappen, terwijl de eerste mede een adres aan den Koning heeft ingediend, houdende dankzegging voor de aanbieding van dat ontwerp.

Groningen, 25 Aug. Eergisteren morgen omstreeks half tien brak boven deze stad en omstreken (even als over een groot gedeelte van ons land) een geweldig onweder los, van zware plasregen vergezeld. Op een paar plaatsen in deze provincie zijn door den bliksem ongelukken veroorzaakt. Zoo schrijft men ons uit *Scheemda*, dat de bliksem sloeg in de woning van J. H. van der Heide, woonachtig te Eexta, en daarin tusschen de 30 en 40 glasruiten verbrijzelde, zonder eenige andere schade aan te rigten. Alleen bleek het nog, dat een populier, juist tegenover die woning staande, en behoorende tot den tuin van den heer Pelinck, op eenige plaatsen beschadigd werd. — Uit *Hoogezand* wordt ons het treurig berigt medegedeeld, dat zekere Klaas Akkerman, oud 27 jaren, te Lula, onder die gemeente, juist op het oogenblik, dat hij bezig was zijn veldarbeid te staken, door den bliksem getroffen en dood

---

heel en al van zijne leer doordrongen is, als hij, evenzeer het uitzigt op eeuwigen levensduur heeft, hetzij dan in de gestalte van een' boozen geest, die naar goedvinden, in andere menschelijke ligchamen kan huisvesten. Men kan dit feest het *levensfeest* noemen, want in de hoofdzaak komt de bedoeling dezer sekte hierop neder: dat zij het altijddurend voortbestaan huldigt. Er mengt zich evenwel hier zooveel natuurphilosophie tusschen, en zulk een trits van goden en godinnen, dat er geen doorkomen aan is, en men in de massa's van wanstaltigheden verward raakt. De ingewijde priesters, die dikwijls als monnikken ver van alle menschelijke zamenleving verwijderd leven, hebben ook hunne mysteriën, en drijven met het dierlijk magnetismus een afschuwelijk spel. Bij eene gelegenheid als deze geboortedag, wordt ook alles aangewend om den Lankün te verheerlijken. Gedurig wordt de vuurproef in 't werk gesteld, om de kracht der heiligen, die de elementen beheerschen, te onderzoeken. Bij zulke gelegenheden vereenigt zich eene tallooze menschenmassa, die in blinde razernij als beschonkenen de hulp van den afgod inroepen.

In het midden van April gaat de keizer in de hoofdstad in eigen persoon ploegen en evenzoo de gouverneurs van provinciën, districten en kantons als vertegenwoordigende de priesters van het volk. De keizer bestuurt bij deze gelegenheid eenen zeer fraaijen ploeg, ploegt er drie voren mede, de prins vijf en de ministers negen. De gansche overheid blijft dan zoo lang op hare plaats staan, tot dat de akker geheel is afgewerkt.

De biechteling.

Wel is vaak een' pater verbazend verstandig,
Maar soms is een leek toch een' pater te handig:
Ten minste dat kwam eens in Ierland aan 't licht.
Zoo als het hier volgend verhaal ons berigt.

Een landbouwersknaap (mogten ze allen zoo wezen!)
Was daaglijks gewoon in den Bijbel te lezen,
En las daar gansch andere dingen gewis,
Dan die hem zijn pater vertelde in de mis.

Zijn vader, een man van echt pauselijken bloede,
Verbood hem het lezen in grammen gemoede,
Ontnam hem den Bijbel en sleurde hem voort,
Ter plaatse waar Heeroom den biechteling hoort.

Daar lag nu de jongen, geknield voor den pater,
Wiens oog hem aanstaarde als een vurige krater;
Maar *hij*, allerminst voor een kleintje vervaard,
Houdt braaf zijn vijf zinnen te zamen vergaârd.

„Heer pater!" zoo zegt nu de knaap zonder dralen,
„Wat moet ik nu wel voor mijn zonden betalen;"
„Mijn zoon," zegt de pater reeds taamlijk voldaan,
„Een schelling, daarmeê kan een boer wel volstaan."

„Heer pater!" zoo zegt nu de knaap zonder schromen,
„'k Zie daaglijks een menigte menschen hier komen,
Ei zeg mij, en heb met mijn domheid geduld,
Betalen die allen hun zonden en schuld?"

„Mijn zoon!" zegt de pater, „hoe kunt gij dat vragen,
Wat mensch die zijn zonden en schuld niet moet dragen!
Daar komt hier geen zondaar, 't zij rijk of gering,
Van wien ik het biechtgeld niet zuiver ontving."

„Maar pater!" sprak de andre weêr zonder bedenken,
„Eilieve, wil mij uw geduld nog wat schenken;
Wien biecht *gij* uw schuld? Wat betaalt *gij* er voor?
Gij hebt toch ook zonden, niet waar, heer pastoor?"

„Mijn zoon! sprak de pater, „wat vraag moet ik hooren!
Wat mensch wordt op aard zonder zonden geboren!
Ik biecht aan den Deken; 'k betaal hem daarbij, „
Wel dertien maal meerder, dan gij thans aan mij.

„Maar Heeroom!" zoo sprak nu de knaap immer bouter:
„Vergeef mij, uw rekbaar geduld maakt mij stouter.
Wien fluistert de Deken zijn zonden in 't oor?
En zeg mij hoeveel betaalt *hij* er wel voor?"

„Mijn zoon!" sprak de pater tot antwoorden vaardig,
„De Deken die biecht aan den Bisschop hoogwaardig,
En offert vast handen vol gouds voor zijn schuld;
Hoe anders kreeg deze zijn beurs zoo gevuld?"

„Maar Heeroom!" zoo liet nu de knaap er op volgen.
„Ik bid u, wordt niet om mijn driestheid verbolgen,
Wien fluistert de Bisschop zijn zonden in 't oor,
En zeg mij hoeveel betaalt *hij* er wel voor?"

neergestort is. Hij was de steun des onderlijken gezins. (*Gron. Ct.*).

— Zijne Excell. de heer Minister van binnenlandsche zaken heeft, bij beschikking van den 12den dezer, no. 102, 6de afd. (nijverheid), bepaald, dat de vestiging van telegraafkantoren in of bij kleine steden, zal afhangen van de aanbiedingen, die door die steden, tot inrigting van telegraafkantoren, ten koste der gemeente zullen worden gedaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te Parijs kwam dezer dagen eene beschonkene vrouw te huis: zij tuimelde op de wieg waarin het kind lag, en geraakte in slaap. Toen zij ontwaakte was het kindje — dood.

Parijs, 21 Aug. Men verzekert, dat de Keizer slechts eenige dagen te Dieppe zal vertoeven, om zich daarna naar Rijssel en het kamp bij Helfaut te begeven. Het verblijf der Keizerin te Dieppe is op drie weken bepaald, na verloop waarvan de Keizer weder derwaarts zal vertrekken om de Keizerin naar Parijs terug te geleiden.

— De dagbladen bevatten zeer veel bijzonderheden aangaande het verblijf van den Keizer en de Keizerin te Dieppe. Onder anderen leest men daarin, dat de Keizerin geen gebruik wilde maken van de afzonderlijk voor haar ingerigte badplaats, maar de zeebaden gebruikt ter plaatse waar ook de andere bezoeksters der badinrigting zich baden. — Toen de Keizer Zaturdag te Dieppe aankwam, werd hem door den maire, aan het hoofd van den gemeenteraad, de tekst overhandigd van een den vorigen dag door dien raad genomen besluit, waarbij het stadhuis van Dieppe en de grond die zich achter dat gebouw tot aan het strand uitstrekt, ten eewigen dage aan den Keizer in eigendom worden afgestaan.

22 Aug. Het kamp van Satory is thans door de derde divisie van het leger van Parijs betrokken. Ten einde aan de soldaten een blijk van zijne tevredenheid over hun ijver en goed gedrag te geven, heeft de Keizer hun het genoegen van eenige voorstellingen van het groote Parijsche paardenspel toegedacht. Er wordt daarvoor in het kamp een grootsch amphitheater in antieken stijl aangelegd, waarin al de troepen van het kamp, 15,000 man, te zamen, te gelijk op zoden banken zullen kunnen plaats nemen.

— Onder het groot aantal industriële ondernemingen, welke op touw gezet worden, behoort ook eene groote maatschappij voor vischfokkerij, welke zich ten doel stelt om de meeren en vijvers bij de kusten van de Middellandsche zee met visschen te bevolken.

23 Aug. Te Rouaan heeft zekere Bolk, ten gevolge van eenen redetwist, zijne matres uit het venster geworpen van de derde verdieping. Door een zeldzaam geluk is de vrouw zonder eenige ernstige kwetsuur op het binnenplein neergekomen en trad zij eenige minuten later door de deur het vertrek weder binnen, hetwelk zij door het venster had verlaten. Bolk is in hechtenis genomen.

— De zwangerschap der keizerin zal eerstdaags officiëel worden bekend gemaakt.

DUITSCHLAND.

De Radetzkij-vereeniging, te Inspruck, maakt zich tot een groot feest gereed, voor 2 November, op welken dag de veldmaarschalk Radetzkij zijn 87ste jaar intreedt en 70 jaren gediend heeft.

Weenen, 20 Aug. Thans is bekend geworden de tekst van het memorandum van het Weener kabinet aan de vreemde mogendheden, ter zake van het gedrag van den kapitein der amerikaansche korvet *St. Louis*, bij het gebeurde met den hongaarschen uitgewekene Koszta. Dit staatsstuk stelt twee onbetwistbare beginselen op den voorgrond, te weten: dat het regt van oorlog alleen aan de regeringen en niet aan de zaakgelastigden der regeringen toekomt, en dat daden van oorlog en geweld in geen geval kunnen worden gepleegd in eene onzijdige haven.

— Naar men wil zou het antwoord van den sultan, op de ontworpen voorstellen, een tegenantwoord van Keizer Nikolaas noodig maken.

21 Aug. De tijding dat Oostenrijk plan had Servië te bezetten, heeft tot krachtige maatregelen in dat land aanleiding gegeven. Het volk werd te wapen geroepen, en het legde eene buitengewone geestdrift aan den dag. Ook de reserve, 40,000 man sterk, zal onder de wapenen komen.

Berlijn, 23 Aug. Volgens een loopend gerucht, zou de keizer van Rusland met Schamyl, in den Kaukasus, den vrede hebben gesloten, ten einde elders te kunnen beschikken over zijne troepen die dit land bezet houden.

— De Koning wordt den 26 te Charlottenburg verwacht, om zich den volgenden dag naar Breslau te begeven.

— Uit eene van wege het bisdom Trier uitgevaardigde verklaring blijkt, dat de bisschoppelijke stoel door de breve van Februarij volkomen gemagtigd was te handelen zooals hij heeft gedaan, in de kwestie der gemengde huwelijken. Er heeft dus geen misverstand en geene verkeerde uitlegging plaats, en is de breve feitelijk onuitgevoerd gebleven, dan is dit aan het verzet der Regering te wijten.

— Men verneemt, dat prins Albert, gemaal van Koningin Victoria van Engeland, in den aanstaanden herfst te Gotha zal komen, en bij die gelegenheid eenige andere duitsche hoven bezoeken.

Frankfort, 20 Aug. Een Zwitsersch werktuigkundige, wil eene nieuwe bewegende kracht ontdekt hebben, die veel eenvoudiger en goedkooper werkt dan de stoom. Er zullen eerlang proeven met dezelve worden genomen.

ENGELAND.

Londen, 22 Aug. De stad Ophir in Californië is een prooi der vlammen geworden. De schade bedraagt 80 tot 100,000 doll.

— De *Liverpool Mail* geeft een extract van een brief, waarin gemeld wordt dat op de Iersche kust bij Bellmullet een flesch gevonden is met eigenhandig schrijven van sir John Franklin van de maand Mei l.l., waarin hij berigt gaf dat hij zich op een eiland bevond, waarvan de inboorlingen hem niet wilden laten vertrekken.

— Het bezoek van de Koningin te Dublin zal strikt particulier zijn, en behalve een adres op den dag der intrede, uitgaande van de overheden te Dublin, zullen geene adressen of gelukwenschingen aangenomen worden. Evenmin zal er lever of receptie zijn.

— Lola Montes heeft in Californië een nieuw huwelijk aangegaan met zekeren P. C. Hull. Een katholijk priester heeft dit huwelijk ingezegend in tegenwoordigheid van een groot aantal nieuwsgierigen.

ITALIE.

Bij dekreet van den koning van Sardinië is, overeenkomstig de wet van 25 Mei, aan de pastoors en vicarissen op het eiland Sardinië, de som van 469,863 fr. toegekend voor 1853 als schadevergoeding voor de opheffing der tienden.

DENEMARKEN.

Te Koppenhagen neemt de cholera dagelijks af; daarentegen is zij uitgebroken te Stokholm.

BELGIE.

Den 22 dezer des voormiddags ten 10 ure is het huwelijk van den hertog van Braband met de aartshertogin Maria Henriëtte van Oostenrijk burgerlijk voltrokken, waarna ten 12½ ure in de St. Gudule-kerk de kerkelijke huwelijks-inzegening geschiedde. De hertogin droeg een kleed van witte gemoireerde zijde, prachtig met zilver geborduurd; op haar hoofd prijkte een diadeem van briljanten met afhangenden oranjebloesem. De Koning was als luitenant-generaal gekleed, en de hertog van Braband droeg de uniform van zijnen rang. De hertog was versierd met het grootkruis der Leopoldsorde, de orde van het Gulden Vlies en die van den Zwarten Adelaar. — De kerkelijke plegtigheid werd verrigt door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, bijgestaan door zes bisschoppen. De hertogin was bleek en scheen zeer bewogen. Geheel doordrongen van het besef van den gewigtigsten stap haars levens dien zij ging doen, naderde zij met wankelenden tred het bidbankje, van karmozijn rood fluweel, dat voor het koor was geplaatst. Na de inzegening liet het orgel de eerste toonen der mis hooren, en de nieuwe echtelingen opgestaan zijnde, presenteerden al de troepen die als eerewacht en tot bewaring der goede orde in de kerk bijeen waren, het geweer. Op de mis volgde een *Te Deum* met groot orkest.

Brussel, 22 Aug. Het Antwerpsche blad *de Schelde* berigt, dat een talrijk publiek het eerste stierengevecht te Brussel op 21 dezer heeft bijgewoond. „Het is," volgens dat blad, „eene gevaerlooze navolging van 't gene te Madrid geschiedt, daer den heer burgemeester van Schaerbeeck zelf heeft verboden, piek, lans of werpspies te gebruiken om de stieren te tergen."

— De administratie van den Belgischen spoorweg had op al de locomotieven, welke j.l. Zondag voor den koninklijken trein gebruikt werden, een toestel geplaatst, welke den machinist en stoker in staat stelde den geheelen trein te overzien. Deze toestel bestaat in een stuk spiegelglas, dat stevig aan elke zijde van de locomotief is bevestigd. Dit glas is beweegbaar en zoodanig geplaatst, dat de geheele trein daarin wordt teruggekaatst. Deze uitvinding levert een' nieuwen waarborg tegen ongelukken op, daar de machinist den trein kan doen ophouden, zoodra hij de minste stoornis in den loop bemerkt.

ZWITSERLAND.

Ook in Geneve worden thans liefdegiften ingezameld ten behoeve van de echtgenooten Madiaï, die door hunne verbanning uit Toskane van alle middelen van bestaan beroofd zijn.

DRENTHE.

Assen, 27 Aug. Reeds meermalen is het opgemerkt, dat Drenthe ten aanzien van de gunstige uitkomsten van het lager onderwijs en het aantal kinderen, die daarvan gebruik maken, bovenaan staat in de rei der Provincien van ons Vaderland; dit wordt wederom bevestigd door den volgenden staat, ontleend aan het *Maandblad van het Nederl. Onderw. Genootschap*, aanwijzende hoeveel van de 100 ingedeelden voor de nationale militie, in de onderscheidene provinciën, in 1836 en volgende jaren konden lezen en schrijven.

Provinciën.	1846.	1847.	1848.	1849.	1850.	1851.	gemidd. over de 6 j.
Drenthe.	82.6	91.5	88.5	90.0	87.2	95.3	89.2
Gron.	74.7	81.3	84.6	89.4	86.5	89.8	84.4
N.-Holland.	75.0	83.3	85.0	82.8	85.1	86.4	82.9
Z.-Holland.	70.0	76.6	78.2	79.0	74.4	80.3	76.3
Overijssel.	69.0	71.6	74.9	76.5	75.2	75.6	73.3
Friesland.	61.0	76.1	72.2	75.5	75.4	72.8	72.2
Utrecht.	72.5	75.4	65.4	70.2	70.1	67.9	70.2
Gelderland.	52.2	70.7	69.5	67.0	69.8	71.0	67.0
Limburg.	65.0	67.4	65.0	64.6	66.3	67.7	66.0
Zeeland.	60.0	64.7	67.9	67.5	65.5	66.2	65.3
N.-Braband.	52.0	47.9	51.3	50.1	65.0	59.0	54.2

Met blijdschap kan men uit dezen staat opmaken, dat er over het geheel vooruitgang, en zelfs aanmerkelijke vooruitgang, in de uitkomsten van het onderwijs plaats vindt. In geen gewest is deze vooruitgang evenwel zoo sterk als in Groningen, hetgeen buiten twijfel is te danken aan het in 1839 in werking gekomen *reglement op de betaling der schoolgelden*, waardoor het betalen van schoolgeld verpligtend is gemaakt en nu in eens het getal schoolgaande kinderen met de helft werd vermeerderd van 20.000 tot 30.000; welk getal met de toenemende bevolking nog steeds blijft toenemen. De vruchten van dat schoolgaan waren evenwel bij de lotelingen van 1846 nog niet te zien, die waren in 1839 eerst elf jaar, maar in de volgende jaren des te beter. Een krachtig bewijs is het voor het noodige van het *verpligten* tot schoolgaan.

Wij voegen hier nog bij, dat de gunstige uitkomsten, in Drenthe verkregen, ook zeker voor een groot gedeelte zijn toe te schrijven aan het bestaand *reglement op de schoolgelden*, volgens hetwelk van ieder kind van 5 tot 12 jaren schoolgeld moet betaald worden, terwijl het gemeente-bestuur voor de gedeeltelijk behoeftigen het halve en voor de volstrekt behoeftigen het geheele schoolgeld betaalt.

— Den 3 Sept. e.k. zal de plegtige installatie plaats hebben van den heer Mr. *G. L. Kniphorst*, als Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

— De veemarkt, den 25 dezer alhier gehouden, was druk bezocht. Er waren aangebragt 590 runderen, 70 schapen van Friesch ras, 125 van Drentsch ras, 550 varkens en 25 geiten. De runderen golden van ƒ 70 tot ƒ 135, de Friesche schapen golden van ƒ 5 tot ƒ 9, de Drentsche van ƒ 3 tot ƒ 6, de oude varkens van ƒ 20 tot 30, de jonge van 5 tot ƒ 20. De handel was levendig, alles ging vlug van de hand; echter waren de prijzen iets lager als op vorige markten. Er hebben geene ongeregeldheden plaats gehad, behalve dat een persoon, die vroeger gevangen heeft gezeten en daarvan de schuld aan den veldwachter van Beilen gaf, dezen met een mes eene wonde aan de lip heeft toegebragt.

— Op de St. Jacobsmarkt, den 23 dezer te Steenwijk gehouden, waren 778 koeijen, 158 paarden, 1558 schapen, 116 varkens en 238 biggen. Al het vee is tot buitengewoon hooge prijzen verkocht; de handel in paarden was flaauw.

— De Gemeente-raad van Maastricht is reeds den 16 dezer overgegaan tot het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden, waaraan sommige der aftredende en vervangen leden deelnamen; er werd tot de admissie van alle nieuw gekozenen besloten. In dit besluit, hetwelk blijkbaar in strijd is met de wet, is niet door Ged. St. berust.

— Het zijn de heeren *W. L. Tonckens* en *C. Theunissen*, die de negotiatie a ƒ 12.500 tegen 4 pCt., ten laste der stad Meppel, tot den aankoop van een stadshuis, hebben volgeschreven.

— Van verschillende kanten uit dit gewest ontvangen wij berigten over het onweder, dat in den morgen van 23 dezer gewoed heeft; overal heeft eene duisternis geheerscht, zooals de oudste lieden zich niet herinneren op den vollen dag gezien te hebben.

Te Roswinkel zijn een 50tal boomen, waaronder zware eiken, omgewaaid; ook werden de wieken van den molen, aan *H. Bruning* toebehoorende, gedeeltelijk verbrijzeld.

Te Drouwen moest men wegens de duisternis in sommige huizen het licht aansteken, terwijl vele inwoners hunne woningen verlieten, meenende dat er eene aardbeving ontstond.

Te Horsten, gemeente Onstwedde, gingen de hoenders weder op het hok, en schreiden de kinderen van vrees; daar viel hagel en zelfs stukken ijs uit de lucht; de daken werden van pannen beroofd, de vensters door wind en ijs in stukken geslagen. etc.

Te Buinerveen vielen hagelsteenen, sommigen ter dikte van een knikker.

Te Hoogeveen hebben een paar arbeiders in het veld zich slechts met moeite tegen de aantrekkingskracht van een windhoos aan eene stevige top heide kunnen vasthouden, terwijl het kamizool van den eenen, hetwelk hij had uitgotrokken, is verdwenen.

Te Wijster, gemeente Beilen, is de molen zwaar beschadigd.

Te Meppel is de bliksem geslagen in de woning van de weduwe *Kremer*. Door een vensterruit binnengedrongen heeft dezelve het koperen hengsel van een aarden koffijpot gerukt, dat doordoor midden in het vertrek werd geslingerd, terwijl dezelve vervolgens zijn uitgang door den schoorsteen genomen heeft, zonder voor de bewoners, die zaten koffij te drinken, nadeelige gevolgen te veroorzaken.

Op vele plaatsen heeft de boekweit, welke zich schoon liet aanzien, zeer veel geleden, terwijl er ook vele vruchtboomen een aanmerkelijk deel van hunne vruchten verloren hebben.

Te Breda vielen stukken ijs van 4 à 5 duim middellijn; te Ginneken zijn bijna in geen huis de ruiten heel gebleven. Te Nieuw-Beijerland is een vuurklomp uit de lucht gevallen en heeft eene schuur doen opbranden.

Te Borger-Compagnie is een arbeider *K. G. Els*, op korten afstand van deszelfs woning, door den bliksem getroffen en dood geslagen; de bliksem trof hem in de hersenen en nam de rigting tot het bovenlijf; de pet was hem van het hoofd geslagen en geheel verzengd.

* **Ter Apel, 23 Aug.** Te Gifhorn aan de Brunswijksche grenzen bestaat nog sedert 't jaar 1848 eene zich zelf geörganiseerd hebbende garde civique, (burgerwacht) eene der weinige overblijfsels van de stormen van dat jaar en eene der gedenkteekenen van de onbereikbare Duitsche eenheid. Eenige leden van deze garde hadden vernomen, dat er wijn van Brunswijk in Hannover zou ingesmokkeld worden; nu is er steeds eene verwonderlijke sympathie geweest van de vrijheidshelden van 1848 voor het edele druivensap. Zij trokken daarom hunne uniformen en wapenen aan, en begaven zich naar de grenzen; weldra kwamen de smokkelaars opzetten, beladen met hunne onveraccijnsde vracht; op het zien echter van de gardes gingen zij op de vlugt, meenende, dat het steuer-beambten waren, en lieten den wijn achter; de gardes namen dezen mede, met het loffelijk doel, om, in nationale geestdrift ontvonkt, de gelukkige dagen van 1848 te herdenken en een dronk te wijden aan de nu voor een tijd althans weder begravene „*Deutsche Einheit*" en aan de „*Deutsche uralte kraft.*" Ongelukkig echter kwamen hen voor de poorten der stad de wezenlijke ambtenaren der belastingen tegen, die steeds een gruwel zijn geweest in de oogen der duitsche lieden van 1848 en met de Rijks-soldaten de verwezenlijking hunner lievelingsgedachten hebben verijdeld. Onze gardes dachten aan 1848 en den ongelukkigen loop, welken hunne zaak toen gehad had; zij begrepen daarom hun heil in de vlugt te moeten zoeken en den wijn achter te laten; maar helaas! het noodlot van 1848 vervolgde ook hen nog; zij hadden het ongeluk dat hunne vervolgers langer beenen en sneller voeten hadden en de onmenschelijkheid gebruikten van te dreigen, dat zij zouden schieten, zoo de vervolgde gardes niet stand hielden, zoodat deze zich wel moesten overgeven, en met den wijn naar de kelders van het stads-

---

„Mijn zoon! zoo sprak Heeroom daarop zonder schromen.
„De Bisschop, die reist met zijn zonden naar Romen.
En offert den Paus gansch boetvaardig zijn schuld:
Hoe anders kreeg deze zijn buidel gevuld?

„Maar pater!" sprak de andre met loensch knippende oogen.
„Ei wil slechts deze enkele vraag nog gedoogen:
Wien fluistert de Paus dan zijn zonden in 't oor,
En zeg mij hoeveel betaalt *hij* er wel voor?"

„Mijn zoon!" sprak de pater daarop zonder schromen,
„Het allergoedkoopst biecht de vader te Romen;
Hij biecht aan den Koning, die allen gebiedt,
En deze vergeeft hem zijn zonden om niet."

„Heer pater!" zoo sprak toen de knaap zonder vreezen:
„Dan zal ook die Koning mijn biechtvader wezen;
Dan win ik op eenmaal veel omwegen uit,
Ben daadlijk geholpen, en 't kost mij geen duit."

Met streek nu de knaap zijnen schelling zeer vaardig
Weêr tot zich en groette den pater eerwaardig.
En spoedde in triumf naar zijn woning terug.
En nooit zag de pater zijn biechtling terug.

Wel is vaak een pater verbazend verstandig,
Maar soms is een boer zelfs een' pater te handig,
Ten minste dat kwam eens in Ierland aan 't licht,
Gelijk dit getrouwe verhaal ons berigt.

ALLERLEI.

Voor eenige dagen vervolgde de Zwitsersche gemsjager Ulrich Zurfluh, in gezelschap van zijn zoon, een gems aan de noordzijde der Engelhörner. Zij waren eindelijk op halsbrekende paden gekomen, toen de vader zeide: „Als ik nog 4 schreden voorwaarts kom, zal ik schieten." Zijn voet op een vooruitspringenden steen zettende, werd hij door zijn zoon gewaarschuwd, dat de steen kon loslaten. De vader onderzoekt met zijne hand, en zegt: „hij kan wel een paard houden." Hij legt op den gems aan, en op het oogenblik dat hij wil schieten, breekt de steen aan stuk, en hij stort in den afgrond neder. Den volgenden morgen vond men den jager verpletterd in het dal van Rosenlaui.

—

Verneemt men van uit het buitenland aanhoudend klagten over het bederf in de druiven, ook te Gorcum gaat die vrucht, zoo rijkelijk belovende, eenen geheelen ondergang te gemoet. Er ontwikkelt zich n.l. op de druif en bladeren eene schimmelplant, waarop weldra het blad verschrompelt — de druif slap en rimpelig wordt; ofschoon nu nog niet de ranken zijn aangedaan, breidt zich evenwel het kwaad snel uit. Vochtigheid en schaduw zijn der ziekte bevorderlijk.

—

Een nieuw voorbeeld van de verschrikkelijke gevolgen, welke het misbruik van den jenever doorgaans te weeg brengt, wenschen wij ten algemeenen nutte niet onopgemerkt te laten voorbijgaan.

In een gezelschap jongelieden te Rotterdam hield men zich dezer dagen bezig met groen maken, voor een paar dat in het huwelijk zoude treden. De jenever-flesch ging lustig rond en vervulde een hoofdrol. In dit gezelschap bevond zich een jongeling van 22 jaren, M. F. B., die, misschien misleid door het treurige voorbeeld, dat hij in zijne jeugd schier dagelijks voor oogen had, reeds op dien jeugdigen leeftijd tamelijk aan den schadelijken jenever was gewoon geraakt. Nadat hij twist had gehad met een meisje, ging het gezelschap ten 4 ure 's nachts huiswaarts. Aan de Delftsche poort wilde M. F. B. niet verder gaan. Alle pogingen om hem te bewegen den weg te vervolgen, bleven vruchteloos. Eindelijk ging het gezelschap weg; en toen men, ongerust zijnde, naar hem omzag, was hij verdwenen. De ongelukkige was tusschen de leuning door in het water gevallen. Men snelde te hulp en, bijgestaan door de nachtwachts, had men den drenkeling spoedig op het drooge. Hij was bewusteloos, hetgeen nog al verwondering baarde, omdat hij slechts een zeer korten tijd in het water kon hebben doorgebragt. Bijgekomen zijnde, klaagde hij over pijn in de borst en zijde en nu bleek het, dat hij in het water vallende, op den sluitboom was neergekomen. Hij is den volgenden dag overleden. Zoo eindigde het leven van een jongeling, wiens verstandelijke vermogens en goede inborst hem in staat zouden gesteld hebben, in zijn stand een nuttig en aangenaam mensch te worden; maar die op eene hoogst treurige wijze het jenever drinken heeft *geleerd* en nu het slagtoffer van onmatigheid is geworden.

—

Te Londen verwacht men een Chineesch gezelschap schaakspelers, die ook in andere voorname steden van Europa voorstellingen zullen geven. Het gezelschap bestaat uit 80 personen (heeren en dames), die tevens tooneelspelers, zangers en dansers zijn: zij voeren hun eigen orchest mede.

huis gebragt werden, wel te verstaan de wijn en de gardes werden ieder in afzonderlijke kelders opgesloten, door groote sloten, forsche grendels en dikke muren van elkander gescheiden. Weldra zal de strafregter hun rekenschap vragen van hunne ongevraagde vervolging der smokkelaars.

*** Borger, 24 Aug.** Door den landbouwer *L. Hagedoorn* te Buinen is eene steenen beitel en door *T. Stoker* aldaar een steenen varkenstrog of zomp in het veen gevonden; beide voorwerpen zijn zeer kunstig bewerkt en der bezigtiging overwaardig.

*** Norg, 25 Aug.** Ten gevolge herstemming tusschen de heeren Mr. *J. A. Tonckens* en *H. Barelds* is eerstgenoemde met 40 van de 70 stemmen tot lid van den Raad gekozen.

* Ook alhier hebben wij l. l. dingsdag zwaar onweder gehad, 't welk ruim een uur heeft aangehouden, zonder eenige schade te veroorzaken. Echter is de bliksem in een' perenboom achter onze pastorij geslagen. De boekweit heeft hier weinig geleden. — De aardappeloogst ziet men met bezordheid te gemoet. De thans gerooide, meestal van loof beroofd, zijn slecht, zoo wel van hoedanigheid als hoeveelheid. Hier ziet dus, ook wegens de duurte van andere mondbehoeften, de gemeene man niet alleen, maar zelfs de meijer- en keuterboer de toekomst donker te gemoet. Moge de bezorgdheid nog door blijdschap worden vervangen.

*** Lieveren, 24 Aug.** Als bewijs van de duurte der Drentsche schapen kan worden gemeld, dat *W. P. Bronsema*, landbouwer te Lieveren, drie schapen voor de som van *f* 27-„ heeft verkocht.

*** Coevorden, 23 Aug.** De drenkeling *Valkman*, van wien men aanvankelijk verwachten mogt, dat hij spoedig hersteld zoude zijn, is gister overleden. Wij moeten ons voorgaand berigt in zoo verre verbeteren, dat doctor *de Hartogh* oogenblikkelijk geneeskundige hulp heeft geboden. Bij deze gelegenheid heeft zich de behoefte doen gevoelen aan eene plaats, werwaarts men drenkelingen brengen kan en van het noodige voorzien. Had men dien man in een behoorlijk bed kunnen doen transpireren, vermoedelijk ware hij behouden gebleven. Ook achten wij ons verpligt bij deze gelegenheid met lof te gewagen van de heeren gebroeders *Stierceld*, officieren alhier in garnizoen, welke alles in het werk stelden, om den drenkeling in het leven te behouden, hem van de plaats des ongeluks hielpen vervoeren, bij hem waakten, en zich geldelijke opofferingen getroostten.

* Zoo op het oogenblik wordt ons uit eene goede bron hetvolgende verschrikkelijk voorval verhaald. Bij Gilhuis (Hanover) 8 uur van hier, waren voorleden week een man en eene meid op den akker, bezig de eerste met graan te maaijen de tweede om het op te binden. De laatste schoof moest nog afgemaaid en gebonden worden. De man hief waarschijnlijk onwilkeurig de zeis te hoog op, de vrouw wilde de halmen te zamen vatten en waagde zich onvoorzigtig te digt onder de zeis. De man sloeg: en … o afgrijselijk … het hoofd der meid was letterlijk van de romp gescheiden. Weder een ijzingwekkend voorbeeld ter waarschuwing.

* Gister morgen omstreeks 9½ uur hadden wij hier een verschrikkelijk onweder, donder, bliksem, met een plasregen zooals bij menschen geheugen geene neder kwam, vermengd met enkele brokken ijs, ter groote van kleine ballen en vergezeld van een aan een orkaan gelijken wind. Ongelukken heeft men hier niet te betreuren: enkele boomen zijn ontworteld. De grootste angst had men hier over de kinderen, welke zich naar Laarsche kermis begeven hadden; eenige der kleinen waren te midden *der mars* tijdens het onweder, zij waren radeloos, even als de ouders, welke in de grootste ongerustheid verkeerden. Gelukkig kwamen allen er met een nat pak en het verlies van eenige hoedjes, petten enz. af. In Emlenkamp moeten huizen ingewaaid, te Echteler veel hagel gevallen zijn.

* Een Havelter boer had hier twee beesten in de weide, genaamd *het Moer*, waarvoor hij aan den boekhouder *f* 6 moest betalen. Onder een voorwensel beproefde hij, om een gulden af te dingen; toen dat niet gelukken wilde, vroeg hij den naam van den boekhouder, die hem deze op een stukje papier schreef. Middelerwijze was een kind voor de toonbank gekomen, om iets uit de kruidenierswinkel te halen, en liet een dubbeltje vallen. De boer in schijn zand op zijn briefje van de vloer rapende, nam het op en ging de deur uit; de dienstmeid en het kind hadden dit gezien. Op de vraag om betaling, zeide dit het kind; men riep den boer terug, en noodzaakte hem het geld weder af te geven. — Hij moest den koehoeder en den stierenhoeder *ieder* 25 centen betalen. In de weide gekomen gaf hij voor enkel gekomen te zijn, om naar zijne koeijen te zien. Onder dit voorwendsel, als kon hij ze niet in handen krijgen, dreef hij dezelve tot in de Oshaar onder Dalen, van waar hij ze verder vervoerde zonder de 50 ct. betaald te hebben. Den koehoeder was het hiet mogelijk hem te vervolgen. Wij deelen dit staaltje van verregaande schraapzucht op verzoek mede.

*** Hardenbergh, 25 Aug.** In de laatste dagen heeft men hier en in deze omstreken zeer veel te lijden gehad van hevige onweersbuijen, welke meestal door zwaren hagelslag waren vergezeld en waarvan wij de bij ons ingekomene berigten zoo kort mogelijk zullen zamen vatten. De te veld staande boekweit te Den Ham werd gepasseerde Zaturdag van de eene zijde en Dingsdag j. l. van eene andere door sterken hagelslag grootendeels vernield. Op eerstgemelden dag heerschte eveneens zulk zwaar onweder te Daarlo (bij Den Ham) sloeg de bliksem in een huis, dat, benevens eenige schaapskooijen is afgebrand. De zware hagelbrokken (men zegt steenen van *twee* pond te hebben gezien) vernielden ook aldaar grootendeels de bijkans rijp zijnde boekweit. Den 23sten des morgens circa 9 uur heerschte hier eene duisternis als bij den avond en was het weder zeer onheilspellend. Uit schrik en vrees voor den hagel sloten velen de luiken, doch heeft men hier verder geene ongelukken te betreuren als dat de boekweit door regen en wind nog al heeft geleden. Te Ommen en te Hellendoorn was het alstoen eveneens vreesselijk onweder; in laatstgenoemde plaats zijn eene groote menigte ruiten door den hagel verbrijzeld en de boekweit en tuinvruchten meestal vernield.

NAGEKOMEN BERIGT.

TWEEDE KAMER.

Bij de eindstemming over de geheele wet op de kerkgenootschappen hebben de leden gestemd als volgt:

Voor stemden de heeren: van Rappard, Sander, Vening, Stolte, van der Poel, van Lijnden, Godefroi, Schimmelpenninck van der Oije, Oosting, van Voorst, Reede van Oudtshoorn, de Kempenaer, van Franck, Donker, Akerlaken, Hoekwater, van der Brugghen, Boeije, Wintgens, Dirks, van Lennep, Baud, Asch van Wijck, Groen, Hoffman, Mackay, Rochussen, Heiden Reinestein, Slicher van Domburg, van Foreest, Gevers van Endegeest, de Braauw, van Deinse, Rijk, Graaf Schimmelpenninck, Engelen, Taest van Amerongen, Bosscha en Elout.

Tegen stemden de heeren: Luyben, Zijlker, ten Cate, van der Heuvel, van der Veen, Hugenholtz, van Eck, Lom de Berg, Hengst, van Bosse, van Nispen van Sevenaer, Bots, Beens, Storm, Jespers, de Man, Westerhoff, Meeussen, van Hoëvell, Reinders, Dommer van Poldersveldt, Wintershoven, Strens, Sloet tot Oldhuis, Thorbecke, Storm van 's Gravesande en de Poorter.

De Tweede Kamer is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Correspondentie.

Op nieuw moeten wij de ingezondene stukken wegens plaats gebrek terugzetten.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD den 21 Augustus 1853:

SJOERD R. KUIPER,
Logementhouder te *Akkrum*,
EN
RIEGINA HENDRIENA GEERTRUIDA NIEUWENHUIS
van *Meppel*.

BESCHIKBAAR

DRIE MILLIOEN GULDENS,

ZEGGE f 3.000.000,

bij **gedeelten** tegen eerste hijpotheek en tegen eene matige rente verkrijgbaar.

Informatien met franco brieven onder overlegging van bewijsstukken van eigendom bij

J. KLOEKERS te *Assen*.

Allen die iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen WILLEM KEIZER, in leven wever te *Vledder*, worden uitgenoodigd, om daarvan voor of op den **10 September e.k.**, opgave of betaling te doen, ten *KANTORE* van Mr. W. O. SERVATIUS, *NOTARIS* te *Dwingelo*.

IJZERGIETERIJ.

Op de IJZERGIETERIJ te *MARTENSHOEK* van den ondergeteekende, kunnen alle bestellingen worden aangenomen, en spoedig, soliede, en voor billijken prijs zoo in **IJZER** als in **KOPER**, wordt voor *FABRIJKEN*, *HUIS-* en *SCHEEPSGEBRUIK*, daar thans alles gegoten.

EWE TEN OEVER.

VERMIST:

Eene **zwart-bonte VAARS**, oud 3 jaren met een kol voor den kop met een wit snuitje. Hij is verloren op *VRIJDAG* 12 Augustus l.l. in de omstreken van *ZWEELOO*.

Die dezelve terug bezorgt, zal eene **goede belooning** bekomen.

De **KOE** moet terug bezorgd worden bij den *LOGEMENTHOUDER* DONKER te Assen, in de Drentsche Herberg.

De Heer HENDRIK SOMER te *Assen* is voornemens ten overstaan van de *NOTARIS* VAN LIER **publiek te verkoopen:**

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ

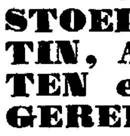

HUISMEUBELEN,

als **6 beste BEDDEN** met toebehooren, **STOELEN, TAFELS, KOPER, TIN, AARDE- en GLASWERK, POTTEN en PANNEN,** en verder **KEUKENGEREEDSCHAP, SPIEGELS en SCHILDERIJEN,** en wat er meer zal worden gepresenteerd.

Deze **verkooping** zal plaats hebben op de *ZAAL* van ALBERT HOFSTE te *Assen*, op

DONDERDAG DEN EERSTEN SEPTEMBER 1853,

des **voordemiddags te 11 uur.** De GOEDEREN kunnen daags te voren worden bezien.

OP ZATURDAG 3 SEPTEMBER 1853

DES VOORMIDDAGS TE 10 UUR,

zullen te *Vries* ten huize van J. JANSEN, ten overstaan van Mr. A. HOMAN, *NOTARIS* te *Vries*, tengevolge en na bekomene autorisatie,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Eene **BOEREN BEHUIZINGE** en annexe **HOF**, staande en gelegen te *Zeijen*, gemeente *Vries*; benevens onderscheidene **perceelen best VELDGROND en VEEN**, gelegen in de verdeelde Markte van *Zeijen*, voor een groot gedeelte aan den *Straatweg* in de nabijheid van *Nieuw Ubbena*; verder diverse **perceelen BOUWLAND**, mede te *Zeijen* gelegen, en wijders nog onderscheidene **stukken HOOI- en WEIDELAND**, als: het OSSEBROEK (*Noordzijde*), de ZWARTEMADE, het achterste WEIDELAND, de KOEVOORT, de WESTERSCHE STROET, alles gelegen te *Zeijen* en te *Donderen*, en nog een **perceel HOOILAND**, de NEKKERSWERING, in de gemeene *Peize enz.*

Alles behoorende tot en afkomstig uit de nalatenschappen van wijlen de gebroeders WILLEM en HENDRIK KREMER, te *Zeijen* overleden.

TENTOONSTELLING, KEURING VAN VEE EN

HARDDRAVERIJ

te EMMEN, op Zaturdag 10 September 1853.

Het BESTUUR der VIERDE AFDEELING van het GENOOTSCHAP ter bevordering van den LANDBOUW in de Provincie *DRENTHE* brengt ter kennis:

van de Leden;

Dat er eene VERGADERING dezer Afdeeling zal worden gehouden te *EMMEN* ten GEMEENTEHUIZE op Zaturdag den 10 September e.k., des voordemiddags ten elf uur;

van de belanghebbenden:

Dat op dien dag tevens eene TENTOONSTELLING en KEURING van VEE zal plaats hebben;

Dat zal worden toegekend ter vergoeding van reiskosten aan de eigenaren van de beide bestgekeurde ter tentoonstelling aangebodene STIEREN *f* 15.00
en - 10.00

Dat wordt uitgeloofd:

Voor den bestgekeurden BEER:
Eene 1e premie van . . . . . . - 10.00
„ 2e „ „ . . . . . . - 5.00

Voor den bestgekeurden RAM (Drentsch ras):
Een 1e premie van . . . . . . - 2.50
„ 2e „ „ . . . . - 1.50

Dat de aangifte van dit VEE moet geschieden ten GEMEENTE-HUIZE des morgens ten 10 uur en in eigendom moet toebehooren aan den in deze Afdeeling wonenden aanbieder, en nog gedurende dit jaar in aangehouden worden tot springstieren, beeren en rammen, en eerst na vertoond bewijs daarvan de reiskosten of premiën zullen worden uitbetaald;

Dat naar den afloop der Tentoonstelling en Keuring des nademiddags ten drie uur zal worden gehouden eene HARDDRAVERIJ, om nader te bepalen prijs of premie;

Dat na deze zullen kunnen dingen alle paarden welke des nademiddags te half een uur, ten voornoemden Gemeente-huize, worden aangeboden en ten genoege der keurmeesters zijn.

OOSTERHESSELEN, den 25 Augustus 1853.

Namens het Bestuur voornoemd,
De Secretaris-Thesaurier,
Mr. J. P. WILLINGE.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 19—26 Aug. Geh. J. Noorman en A. Gaastra. Bev. M. Hemmes, geb. Tennema, van z; S. Kruizinga, ge[b.] Amse, van d; J. Kiers, geb. van Veen, van d. — Overl. C. ten Dijk, vr. gesl. 3 m.; J. B. Manting, m. gesl. 53 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 26 Aug.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 0.00	Boekweit, zand	65	N.pd.	*f*	0[…]
„ N. Oml.	68	„	„ 10.00	„ „	67	„	„	0[…]
dito.	70	„	„ 10.50	„ veen	64	„	„	0[…]
„ „ Old.	68	„	„ 9.80	„ „	66	„	„	0[…]
„ „ „	70	„	„ 10.30	Paardeboonen. . *f*	7.00	à		7[…]
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 7.70	Groene Erwten. „	9.00	à		0[…]
„ O. „	68	„	„ 8.00	Graauwe „ „	10.00	à		0[…]
„ „ „	70	„	„ 0.00	Koolzaad . . . *f*	11.00	à		1[…]
Haver. N. dikke	40	„	„ 3.00	Gort, grove . „	9.25	à		
„ „	50	„	„ 3.70	Gort, parel . „	12.50	à		
„ Voer	35	„	„ 2.95	Olie, raap per vat	40.00	à		0[…]
„ „	40	„	„ 3.40	Raapkoeken.		à		[illegible]
„ Zwarte	35	„	„ 2.95	Lijnkoeken	00.00	à		0[…]
„ „	40	„	„ 3.30	[illegible]	00.00	à		
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.15	Boter ⅛ „		à		
„ „ „	56	„	„ 5.45					
„ „ zomer	56	„	„ 0.00					
„ „ knob.	60	„	„ 0.00					

Tarwe met veel vraag tot genoteerde prijzen wel te verkoo[pen.] Rogge en Garst 40 cent hooger verkocht. Haver met e[…] vraag. Koolzaad iets hooger. Gort met veel vraag tot hoo[gere] prijzen.

ASSEN, 25 Aug. Rogge *f* 8.10, *f* 7,50, *f* 7,25. Boek[weit] 7,50, 7,00, 6.25. Boter 80 ct. het Ned. pd. Aardappelen *f* […] à *f* 1,75. Prijs van het brood *f* „-58 de 6 N. ℔

HOOGEVEEN, 23 Aug. Rogge *f* 8.07⁵. Boekweit *f* 7.00. [Ha]ver *f* 3.50. Boter Ned. pd. 75 cent. Zetting *f* 0.01.

COEVORDEN, 22 Aug. Rogge *f* 8,00. Boekweit *f* 7.50. [Bo]ter Ned. pd. 75 ct. Zetting f 0.58.

MEPPEL, 25 Aug. Rogge, f 7.50 à f 8.75; Boekweit, f […] f 7.75; Boter 1½ Ned. pd. f 1,20 á f 1,32⁵. Boter per […] *f* 16,00 à *f* 18.00. Zetting f 0.00.

AMSTERDAM, 24 Aug. TARWE en ROGGE tot iets [ho]ger prijzen met goeden handel. TARWE in Entr.: 128 ℔ Poolsche *f* 378; 125 ℔ Wezer *f* 350: in Cons.: 131 ℔ Poolsche *f* 400; 125, 128 ℔ bonte dito *f* 370, 385; 125 […] *f* 360; 126 ℔ Groninger *f* 340; 123 ℔ Vriesche *f* 305, 315, 3[…] Rogge: 122 ℔ Pruissische *f* 238; 118 ℔ oude Gedroogde *f* […] 116, 120 ℔ Odessa *f* 222, 235; 122 ℔ dito *f* 240. — G[…] hooger verkocht; 114 ℔ Deensche *f* 210; 99, 101, 102 ℔ […] Oldammer Winter *f* 172, 176, 178. — BOEKWEIT in een […] 121 ℔ Holsteinsche *f* 224. — KOOLZAAD merkelijk hoog[er] nieuw Elve £ 66; nieuw Hollandsch £ 67; op 9 v. Olie […] lijk £ 72: in Sept. £ 73,50; Oct. £ 74; Nov. en Dec. £ 74 […] April £ 73. LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE will[ig] op 6w. *f* 40,75; Vliegend *f* 39,50, 75; 1o Sept. *f* 39⅝, 25, […] Oct. *f* 40,25, 40, ½; Nov. *f* 40,50, ⅛, ⅝; Dec. *f* 40,50, 25, […] Mei *f* 40,50, 25, ½. — LIJNOLIE onveranderd; op 6w *f* 33 […] Vliegend *f* 32,25; Oct. en Nov. *f* 32. — HENNEPOLIE op […] *f* 39; Vlieg. *f* 38. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* […] *f* 85. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 11 a 13,50.

221ste STAATS-LOTERIJ. 1ste KLASSE.

2de Lijst. No. 19747 *f* 5000. Nos. 13072 en 12789 *f* 1250. No. 2456 *f* 1000. — 3de Lijst. No. 13887 *f* 2[…] No. 11447 *f* 2500. Nos. 15849, 14972, 10060, 4072 en […] ieder 1000. Nos. 1908, 9879, 17553 en 18246 ieder *f* 400. […] 11985 en 15404 ieder *f* 200. — 4de Lijst. No. 13356 *f* […] No. 912 *f* 400.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 Aug. 1853.

			GEBLEVEN.				GEB[LEVEN.]
Nederl. W. S.	2½	pct.	$63\frac{9}{16}$	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	$76\frac{9}{16}$	*Spanje.* Oblig.	1	„	
„ „	4	„	$95\frac{11}{16}$	Obligatien	3	„	
Amort. Synd.	3½	„		Binnenl.	3	„	
Handelm.	4½	„	130	Amortisable			
O.I. Leening	4	„	95½	Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	[illegible]
Rusl. Ob. Hope	5	„	109	„ Metal.	5	„	[illegible]
Dito 1828/29	5	„	108⅞	„ „ N.	5	„	
Cert. 1831/33	5	„	98⅜	„ „	2½	„	
Dito 1840	4	„	93⅛	*Belgie*, Cert.	2½	„	55⅛
Dito Stieglitz	4	„	$92\frac{5}{16}$	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Lond.	5	„	
Cert. van dito	6	„	75	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
VAN M. T. Sz. GRATAMA, te Assen.